

ПЪРВИЯТ ОПРАВДАН ПРОТЕСТ СРЕЩУ УПРАВЛЕНИЕТО (Исус Навин 9:14-18)

Кой според вас е първият оправдан протест на народа срещу началниците?

Не – не можете да го намерите измежду многобройните роптания срещу Мойсей и Аарон при преминаването през пустинята. Там всеки опит за дискредитация бе насочен срещу Божието ръководство и бе плод на егоистични и плътски подбуди от страна на разноплеменното множество.

Но при навлизането в обещаната земя срещаме първите проблеми на ръководството, при които те допуснаха грешки. И именно тук откриваме първият оправдан протест на обществото към своите водачи.

Ще си спомните, че стратегията на Исус Навиев бе да превземе първо Ерихон, който се намира в центъра на земята, след това Гай, който е на северозапад от Ерихон. Това бе т.н. „Централна кампания” при завладяването. Сега, от глава 9, следва „Южната кампания.” А на юг са гаваонците и те бяха следващите по ред за завладяване. **Гаваонците, обаче, са много хитри**, както ще видим.

Коренните жители на Гаваон са евейци или хорейци, както е в Септуагинта. Те не само са били хитри, но и са имали модерно за времето си управление от съвет на старейшини (9:11). Това е показателно, тъй като останалите езически градове са имали царе, т.е. тоталитарно управление. Древният Гаваон днес е открит в съвременния Ел Джиб, на 12 км източно от Ерусалим.

(Исус Навин 9:3-13)

Гаваонците са хитри и освен това са големи лъжци. Преструват се на пратеници от далечна страна, когато всъщност живеят едва на няколко километра от Ерусалим. Те казват на Исус Навиев, че наистина искат да се поклонят на живия и истинен Бог.

След това изрично обръщат внимание на старите си вретича и мехове за вино, на износените си обуца и изпокъсани дрехи, както и на сухия и плесенясал хляб. Един сух хляб може да бъде ронлив, но не и плесенясал – плесенясалия е по-влажен. Освен това, ако гаваонците живеят далече, както казват, защо им е да

сключват договор? Всичко е било чиста измама, но Исус Навин се хваща. Бог бе заповядал на израилтяните съвършено да изтребят людете на тази земя и да не сключват никакви договори с тях (Исх.34:12). Макар Исус да има желание да се покори на Бога, той бива измамен да сключи договор с гаваонците и дори да се съюзи с тях.

Когато лъжата им е разкрита, те са прокълнати и са принудени да вършат най-тежката работа. Амореите са царели на хълмистата страна на юг нападнат Гаваон, заради това, че са се покорили на израилтяните, но Исус Навин с войската си помага на своите „съюзници”. Благодарение на градушката от камъни и чудотворното удължаване на деня, успява да изтласка амореите (ИН 9, 10, 11 гл.)

За мен, лично, тези изключителни знамения, които Бог извършва за Своя народ при тези битки, говорят за важността на този библейски текст; говорят много и за последствията от взетите или невзетите решения при управлението на това, което Бог ни е поверил. Затова не трябва да пропуснем нито един урок, приложим и в нашата ситуация днес.

И така, водачите на израилтяните сключват лекомислено този обвързващ **договор с гаваонците**. (9:15)

Какво е договор? Договорът е непроменяемо обещание, направено между две или повече лица, да изпълняват взаимно условие. Когато се сключва между Бог и човек, тогава се казва завет – има няколко такива в Библията, но за тях ще говорим при друг случай. Тук става дума за договор /за добросъседство и сътрудничество.../.

Когато Израил разбира, че гаваонците са им съседи и са ги измамили, те въпреки това остават верни на обещанието си и зачитат договора, който са сключили с тях. Тъй като са дали дума, те приемат последствията от неправилните си решения. За тях, думата, която дадоха на гаваонците, е дадена като пред Господа. В Пс.15:4 Давид пояснява кой може да бъде в Божието присъствие: „...който, ако и да се е клел за своя вреда, не се отмята;” О, подобно отношение някои го наричат „джентълментско”, други цивилизовано, но това е въпрос на чест и е възпято в много книги и филми. А Библията казва категорично: „Вашето говорене да бъде „Да, да” и „Не, не”! Такава ли е нашата „дадена” дума?

Забележете, че нито Исус Навин, нито хората от ръководството на народа, **не се допитват до Бога преди да сключат този договор!** (9:14)

Какво означава един управник да /не/ се допитва до Господа?

Зависи от средата от която идва, какви ценности изповядва, дали е бил повлиян от традиционна но здрава семейна вяра или не. Но позицията, която заема е смазващо отговорна и той би трябвало да осъзнава тежестта и последствията от всяко решение. Голямо значение имат неговите съветници и това какви хора е поканил в екипа си говори много. Вярвам, че съветникът по религиозните въпроси е най-ключов и определящ.

Пророк Исая има какво да каже на водачите на народа относно съветването и сключването на договори. „*Горко на непокорните деца, казва Господ, които се съветват, но не с Мен, и които сключват договори, но не чрез Моя Дух, и прибавят грях към грях;*” (Ис. 30:1) О, звучи много актуално, нали? Това многократно се повтаряше в историята на Израил, но е и наша българска съдба.

Настоящата наша объркана политическа и икономическа ситуация в голяма степен е резултат от сключване на договори и вземане на важни решения без Бога. Първо, те се вземат без обществено обсъждане и дискусия за целесъобразността им и реалната полза за страната, т.е. управляващите не се допитват и до хората, камо ли до Бога. Второ, клаузите на подобни договори стоят прикрити с оправданието за секретност, заради националната сигурност и пр., но всъщност остават съмнения за нечисти сделки и договорки между ограничен кръг хора.

Колко е важно облеченият с власт човек да се допитва до Бога! Но колко е важно и за нас да потърсим Божията воля преди да действаме! Понякога преценката ни е прибързана, без да се вземат всички обстоятелства. Затова трябва мъдрост „отгоре”; трябва зрялост и молитва преди вземането на решение. И преди да съдим сурово тези, които сме избрали да ни управляват, нека се запитаме дали ние самите се допитваме до Господа за всяко свое действие!

За протеста на народа срещу своите водачи:

„*Цялото общество роптаеше против началниците.*” (9:18) Това бе спонтанен протест, който има основателни причини. Първо, със сигурност някои негодуваха заради пропуснатата богата плячка,

полагаща им се след всяко завладяване – представете си очакването на хората, изнурени от пустинята, да се обогатят „заслужено” с така ценни за тях изделия и храни. Някое златно колие, някоя скъпа дрешка, а защо не и говеждо месо... Второ, може би значителна част от народа се страхуваше от ново Божие наказание, току що преживели такова при Гай, когато не спазиха конкретна Божията заповед. Сега няма ли да се повтори същия неприятен сценарий? „Оставка! Оставка!” – викаше тълпата към палатката на военния щаб и Исус Навин... .

Как е възможно човек като Исус Навин да се заблуди и да не потърси Господа преди да вземе решение? Той бе удостоен да се качи на планината при откровението на Закона с Мойсей (Изход 24:13-14). Той бе подготвян години за водачество, обучен бе дори да използва Урим и Тумим за определяне на Божията воля! (Числа 27:18-21) Ако Исус Навин с неговата водаческа квалификация е допуснал подобно нещо, какво да кажем за управляващи, които нямат лична опитност с Господа!

Бог не осъди протеста на израилтяните, защото това бе оправдан протест. Бог и Мойсей изтрайваха търпеливо свикналите с оплаквания в пустинята израилтяни, което говори за демократичността на теокрацията. Но тук те бяха прави. Библията дори насърчава тази форма на коректив за властите, които и да са те. Книгата Притчи е пълна с изявления по тази тема.

Всеки човек, поставен или допуснат да бъде облечен с власт, трябва да бъде много внимателен при всеки протест на обществото. Не само за основателните протести, които действат отрезвяващо и коригиращо, но и при неоснователните. Знаете какво се случи с Мойсей при пустинята Цин, когато хората роптаеха неоснователно – той вместо да освети Господа като говори на скалата, в яда си я удари. Така бе наказан да не влезе в обещаната земя. Следователно, всяка власт с положително управление също трябва много да внимава как отговаря на неоснователните протести! Мисля, че и за това имаме примери в по-новата ни история

В крайна сметка, най-важният въпрос за нас не са управляващите, а съюзяването на управляващите с гаваонците! Какво имам предвид? Ето един различен и духовен поглед на тази история.

Как да се предпазим от измамите на гаваонците?

Ще ви предложи и една друга гледна точка, разглеждайки инвазията на Божия народ в обещаната земя. Когато Исус Навин започва да завладява обещаната земя, той се изправя пред трима силни врагове: Ерихон, Гай и гаваонците. Това са и враговете на християните днес. Ерихон символизира *света*; Гай е символ на *плътта*; а гаваонците са символ на *дявола*.

Ерихон представлява света. Как побеждаваме света? Чрез вяра. Не чрез нашето безсилие, а с Божията сила. Здравото укрепение Ерихон можеше да бъде преодолян само с покорност на Божието Слово и така и стана. Няма как иначе и ние да победим светщината.

Гай символизира плътта или всички противни на Божията воля наклонности. Как побеждаваме плътта? Не като се борим с нея, а като изповядаме пред Бога слабостта си и като позволим на Божия Дух да победи. Нека си припомним от Писанието, че именно Бог им казва: „*Ще предам Гай в ръцете ви.*” Т.е. „зная, че вие не можете сами да се справите с този враг, затова Аз, Господ, ще ви го предам в ръцете!” Без намесата на Святия Дух, ние не можем сами да се справим с плътта.

Сега се сблъскваме с третия враг, гаваонците, които са символ на дявола. И тъй като Посланието към Ефесяните от Новия Завет съответства на книгата Исус Навин от Стария Завет, виждаме един много важен паралел в това отношение. „*Облечете се в Божието всеоръжие, за да можете да устоите срещу хитростите на дявола*” (Ефесяни 6:11). Както израилтяните е трябвало да се пазят от хитростите на гаваонците, така и вярващият днес трябва да внимава за хитрините на дявола. „*Защото нашата борба не е срещу кръв и плът, но срещу началствата, срещу властите, срещу духовните сили на нечестията в небесни места*” (Ефес. 6:12). Нашият истински враг не е от плът и кръв, той е духовен. Това е Сатана. Но колко християни днес го разпознават? Как действа той? Опитва се да ви примами да го следвате. Не съм убеден, че той се интересува от това да ви превърне в пияница или наркоман. Според мен дявола се срамува от тия тъпци по баровете и други греховни места по света. Той е бил на църква миналата неделя и ще бъде там и следващата неделя. Той иска да бъде религиозен и да ви накара да му се поклоните. Сатана е умен и е измамил мнозина християни.

Дяволът може да спусне завеса пред очите ни. Във 2 Коринтяни 2:11 Павел пише: „*Да не би сатана да използва случая против нас; защото ние знаем неговите замисли.*” За съжаление, понякога ние не разпознаваме неговите замисли.

А как можем да надвием този враг? Я Яков 4:7 се казва: „*И тъй, покорявайте се на Бога, но противете се на дявола и той ще бяга от вас.*” Трябва да сме покорни на Бога, приятели – това е първото, което трябва да направим. Колко ни е нужно да сме близо до Него във времето, в което живеем! Сатана търси начин да ни заблуди като вярващи. Той действа лукаво. Честно казано, изумен съм от глупостта на вярващи хора днес. Те се хващат на всяка негова хитрина. Знаете ли защо духовните дразги процъфтяват? Защото християните ги поддържат без да са се информирали. Трябва да се противим на дявола. Не бива да се замесваме в неща, за които не сме добре информирани. Съществува опасност да обвържем с него така, както и израилтяните в своята наивност се обвързаха с гаваонците.

Колко важни уроци има за нас от тази древна история! Ние отбелязахме много поуки, породени от приликите между Израил по времето на Исус Навин с техния и нашия преход. Но не може да ни убегне от вниманието и една голяма разлика. Доброто управление при Мойсей и Исус Навин и допускането за 70 г. на една-две грешки. Съпоставено с нашите 70 г. назад – какво управление сме имали?! С изключение на цар Борис 3, чиято 70-та годишнина от смъртта тези дни честваме, чийто принос все още е недооценен, имахме небогоугодно и антинародно управление. Следващата разлика произтича от вече изразената констатация: Ако това бе един от малкото примери на оправдан, протест за правдата в Израил, то почти всички български протести срещу управлението са били оправдани! И тези, които не са били смазвани жестоко, са донасяли промяна за добро.

Нека Бог да ни води да търсим Неговата воля в издигането на богоугодно хора и в корекцията на небогоугодните. Нека противостоим на злото /гаваонците/ в нашия живот и да завладеем повече територии за Неговото Царство!